

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: Negyedévre	3	koron
Egészévre	12	"
Vidékre: Negyedévre	5	"
Egészévre	20	"

Felelős szerkesztő:
Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
Gáspár József.

Egyesszám ára 4 fillér.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 27

XIII. Leó pápa.

Róma, július 20. A pápa ma délután 4 órakor meghalt.

A világ gyásza elkövetkezett. — A világegyetem katolikusainak szentséges atyja, a római pápa, Krisztus földi helytartója meghalt.

Irtóztató nyári hőségben, az agg kor legvégső határának összes gyengeségei közé nyugözve heteken át csodálatos életerővel és akarat-szivóssággal ellentállott az örökkévaló halál hívásának s élete utolsó pillanatáig bámulatos tisztaságában, épségében megőrizte lelke teljességét, elméje tényét, fejedelmi szelleme világosságát.

Még halála előtt néhány percel is, midőn a diplomáciai kar és a bíborosok testülete bevonult hozzá, a hatalmas lelki erő e világraszóló példája, szellemi öntudatának esor-bíttalan birtokában megáldotta a jelenváltakat és ekkor lelke megvált földi porrázótól és átsuhant Isten trónja elé az örökkévalóságba.

Ez a kitartó, páratlan hosszú haldoklás, ez a csodásan apostoli meghalás legszebben és leghivebben jellemzi ennek a nagy férfinak egész életét, egész pápai működését.

Valamint a magasztos fényű pálya határán, így állott ő a pápai trónon, szent Péter szikláján elejétől fogva erősen, nagyság, bölcsesség, tudás, békeszeretet és apostoli hivatottság pajzsával felvértezten.

Halálos veszedelmek szirtjei közt vezette át az egyház hajóját mennyei éleslátással, nem remegő kézzel, világkormányzó képessége tökéletességével.

A történelem bizonyítja, hogy XIII. Leó a legnagyobb pápák sorában is az elsők közé emelkedett.

Az ő nagy bölcsesége, tudománya, fenkölt gondolkozása- jézusi hithűsége igazi áldása volt huszonhat zivataros esztendőn keresztül az egész emberiségnek.

Beláthatatlan bonyodalmaktól szabadította meg a keresztény világot az ő ritka tapintata, lelki nemessége, apostoli emberszeretete s a világ katolikusai szellemvilágának kormányzására termett égi ihletű hivatottsága.

Fogoly volt és szelleme az egész világ felett szárnyalt.

A Vatikánba elbástyázott rab volt és az egész világ felett uralkodott.

Le tudta győzni egyetlen hatalommal, lelke nagyságával, az egyház ellen zudult összes harcokat és oly diadalt tudott aratni, hogy egyházának egykor egyik legnagyobb ellensége, a nagy protestáns német birodalom tüneményes császára nyilvánosan imádkozott érte.

Igy vivott ki XIII. Leó pápa győzedelmeket mindeneken és amikor a pápaság mint földi hatalom megszűnt, a mikor a fogoly pápa a Vatikán várába foglyul zárkozott, akkor tudta ő kezébe ragadni, biztosítani s mindhalálíg megtartani az uralkodó hatalmat az egész világ felett.

Méltán zarándokol tehát tete-méhez a katolikus hívők száz-ezernyi tömege s méltán borul gyászba halálán mind az egész világ.

XIII. Leó befejezte földi pálya futását.

De hosszú pápasága nem mult el nagy örökség hátrahagyása nélkül.

A legfenségesebb hatalmat hagyta örökül a pápai trónon akkor, midőn a pápának a földön semmije sem volt.

Isten dicsőségére élt, Isten dicsőségében lesz része az örökéletben. Amen!

Debrecenbe a Szabadság szerkesztőségének római távirata este 7 óra 14 percekor érkezett.

Róma, jul. 20. (Saját tudósítónk sürgős távirata) Ő szentsége a pápa ma délután 4 órakor meghalt. Midőn a haldoklás utolsó pillanatai elkövetkeztek, a diplomáciai kar és a bíboros testület összes itt tartózkodó tagjai a pápa szobájába vonultak. Őszentsége nagy erőfeszítéssel felemelte két kezét és megáldotta a jelenlevőket. Ajkai megmozdultak, mintha valamit szólna, de hangját senki nem hallhatta már. Ekkor a közelében állók megcsókolták visszahanyatlott kezét, mialatt őszentsége csendesen lehunyta szemét és kiszenvedett.

A Szabadság szerkesztősége ezt a távirati híradást azonnal közölte a debreceni katolikus egyház fejével, dr. Wolafka Nándor püspökkel, a ki erre nyomban kitűzette a katolikus templomra, a plébániára s a kath. iskolákra a gyászlobogót. A templomban este 8 órakor megkondultak az összes harangok. A katolikus világ gyászában a debreceni kath. egyház is részt vesz. A gyászszertartásokról sorrend szerint híradással leszünk a Szabadság hasábjain.

XIII. Leó pápa halála Róma felé irányítja most a zarándokok óriási tömegeit. Rómában ilyenkor iszonyu a forróság. Elszokott onnan mindenki menekülni, úgy hogy a nagyobb vendégfogadók be vannak zárva. Most azonban a pápa haldoklása alatt Rómába özönlött a gyászoló serege. A római előkelőségek is mind otthon maradtak. Már eddig nyolcvanezernél több idegen érkezett Rómába.

Ujságíró a világ minden tájáról 170 érkezett Rómába, a kik közül nyolcan maláriába estek s kettő meg is halt. A többi idegenek s a pápaság közt is erősen pusztít a római mocsárláz.

Tegnap éjjel a következő táviratok érkeztek:

Róma, jul. 20. 10 órakor a szent atya olyan állapotban volt, melyről az agónia közeli bekövetkezésére lehetett

következtetni. A pápa teljesen elvesztette eszméletét. Vanutelli főpenitenciárius nem ment be a pápa hálótermébe.

Róma, jul. 20. Mazzoni ma kijelentette, hogy a pápa ugyan még 24 órát élélhet, de az állapot igen komoly és a katasztrófa minden pillanatban beálhat. A pápa nem beszél vagy csak igen keveset. A Szent Péter templomban kitétek az oltári szentséget.

Balaton-Füred, jul. 20. Vaszary Kólos biboros hercegprimás azonnal utra kelt. Ő eminenciája Budapestről külön vonaton utazik Rómába. Tekintettel a hercegprimás gyenge egészségére s az óriási hőszégre, a különvonat szalon kocsiját és háló termét rendkívüli módon felszerelik jéggel és minden intézkedést megtesznek, hogy a hercegprimást az utazás meg ne viselje. Vaszary Kólos részt fog venni a pápa választáson.

Róma, jul. 20. A pápa választás a halál után tizennegyedik napon, vagyis július 31-én pénteken lesz, XII. Leó pápa temetése valószínűleg szombaton július 25-én lesz.

Róma, jul. 20. Mielőtt a pápa elhunyt, körülbelül hatvan papi és világi méltóság vonult a halottas szobába, a hol mind letérdeltek. A pápa felemelte fejét két kezét áldásra emelte, majd feje könyven hátra hanyatlott és XIII. Leó pápa kilehelte lelkét. Az agónia rövid volt, szinte észrevétlenül következett be a halál. A pápa néhány percig eszméletlenül feküdt, arca fehér lett. — Ekkor Laponi főleje hajolt, megvizsgálta a pápa szívét és kijelentette, hogy a pápa meghalt.

Erre mindnyájan imádkoztak és imádság után eltávoztak. A camerlengo

Oreglia biboros elvégezte a szokásos szertartást. Arany kalapácsal háromszor megkopogtatta a pápa homlokát és nevéen szólítva őt kérdezte, feleljen, él-e? Ekkor a camerlengo kinyilvánította, hogy a pápa meghalt.

Két ór maradt a halottas szobában. A holttest a halottas ágyon fekszik. Arca fehér fáttyóval van letakarva.

Leó XIII. családi néven Pecci Joakim, született Carpinetóban 1810. márc. 2. Osei Sienából költöztek VII. Kelemen pápa (1523-34) alatt a pápai államba. Tanulmányait Viterbóban és Rómában végezte. 1832. nov. 13. a nemesek egyházi akadémiájába lépett. Itt annyira magára vonta a figyelmet, hogy Pasca bibornok XVI. Gergely pápa különös figyelmébe ajánlotta, ki már 1837. márc. 4. házi prelátussá nevezte ki. Mint pápai delegátus rendezte a zilált viszonyokat Benevenben és Perugiában, mely két tartományt a forradalmi elemtől teljesen megtisztította 1843. már mint apostoli nuncius Brüsszelbe küldetik, hol a kat. iskolák elvilágiásítása ellen folytatott harcot. 1845. a pápa váratlanul visszahívta Rómába — I. Lipót belga király a legnagyobb kitüntetésekkel bocsátotta el, a pápához pedig e sorokat írta: „Kötelességemnek ismerem Pecci érseket szentséged kegyességébe ajánlani, erre minden tekintetben méltó.“ Ugyanezen levélben bibornoki méltóságra is ajánlotta a király. XVI. Gergely 1848. perugiai püspökké, IX. Pius pedig 1853. a római egyház bibornokává, majd 1877. szept. 21. Camerlengová nevezte ki, mely hivatal viselője az apostoli szék üresedése alatt legfőbb hatalommal a pápa világi ügyeit rendezi. IX. Pius halálakor 1878. febr. 20. másfél napi conclave után az összegyűlt bibornokok (köztük két magyar Simor és Mihalovics) pápává választották. Az új pápa rögtön első körlevelében megnyitotta elődjének a szent szék kifosztása ellen közzétett első tiltakozásait. Helyzete Olaszországban azóta nem is javult, sőt többször kénytelen volt már helyzetét tarthatatlannak jelezni. Nagyobb sikert ért el azonban a

többi államokba, így például Poroszországban beszüntette a kulturharcot; Badenben kieszközölte az érseki szék betöltését; Svájcban véget vetett az egyház üldözésének, Oroszországban legalább egy időre türethetőbbé tette a katolikusok helyzetét. E mellett barátságos viszonyba lépett Spanyolország, Portugália, Belgium, Angolország kormányai-
val, sőt egyes mohamedán és pogány uralkodókkal is mint a török szultán és persa sahhal, Khina és Japán császáraival. A szent atya több ízben kifejezte a magyarok iránti vonzalmát s szeretetét is. 1880 május 9. a magyar zarándokok előtt is érinté a magyar történelem dicső tényeit, hazaszeretetre s vallásosságra buzdította a megjelenteket. A szegedi árvíz, a horvátországi földrengés alkalmával tetemes pénzsegélyt küldött az inségesek számára.

Enciklikái között — leghiresebbek melyeket a szocializmusról (1878) a szabadkőművességről (1884), az államok keresztényi szervezetéről (1885), a szabadságról (1888), a házasságról írt. Ez általános érdekű enciklikákon kívül egyes nemzetek püskökeihez is nagy számmal intézett bölesleveleket, mint a spanyolokhoz, portugálokhoz, irekhez s több ízben a magyarokhoz. A világ bámulva szemlélte páratlan diplomáciai ügyességét kormányzata alatt annyira emelkedett a szentszék tekintélye, hogy fejedelmek s kormányok itéletét pusztán világi ügyekben is kikérték. Így Németj és Spanyolország a Karolinák birtokjoga miatt közöttük kitört viszálykodásban (1885), Poroszország egy nagyfontosságú hadügyi törvény megszavaztatásánál (1887) Angolország az irországi zavargások lecsillapítására.

ORSZAGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Saját tudósítónktól.

Budapest, július 20.

Az obstrukciós párt nagy bajban volt ma reggel. Az összes harcias elemek

A kakas.

Írta: Alphonse Allias.

— Alphonse Allias urhoz van szerencsém?

— Az vagyok.

... Ha az olvasó nem haragszik meg egy rövidke közbeszúrásért, arra használom fel azt, hogy látogatónnak felületet leírását adjam.

Körülbelül negyvenéves férfi volt, narancssárga arccal s zöldes hajjal. Ritka esenevész szakál fődte ábrázatát s szemét két, aranyba foglalt, óriási szemüveg védte a por ellen. Felöltöje egészen sarkáig ért le. Azonkívül gyöngyszürke kamásli is volt rajta, hangja a pinguinéhoz hasonlított, kezében négerfejű botot tartott.

— Nem célozom önt intervívolni, kezdé de meg kell önnek vallanom, hogy ugy hallottam önről beszélni, mint igen különös személyiségről. Az ön furesasága ugy látszik, páratlan a maga nemében és ön, ha szabad ilyen kifejezés: használnom, ugy szóval fejével lefelé és lábával a zsebében halad az életben, ami bizonyára eredetiségre vall.

— Helyes.

— Jól van! . . . Nos tehát uram, anekdotát szeretnék öntől hallani. Egy egyszerű kis anekdonát könyvem számára, melyen most dolgozom és amelynek címe: Furesaságok.

— Uram — mondám — rendelkezésére állok. Tessék helyet foglalni.

Es odanyujtottam neki egy sörös üveget. Attól való félelmében, hogy megsért, amennyire csak tudott elhelyezkedett ezen a különös széken s hatalmasan erőlködött, hogy lássék, mintha kényelmesen ülne.

Aztán folytatta:

— Igen, uram, egy anekdotát, csekélység ez egész, de valami valódit, átéltem, ez az, ami nekem kell!

Azt feleltem neki, ha csak erre van szüksége, nem mehetett volna jobb helyre mert nálam éppen megtalálja azt amit keres.

— Uram — jelentém ki tehát — én kiváló haltenyésztő vagyok . . . Páris környékén van egy kis patak, ahol évente huszezer lencot tenyészttek, egygyel sem kevesebbet! . . . Ön el sem hinné, hogy mennyi nehézséggel jár ezen izletes állatkák tenyésztése! Hallatlan. A fiatal halak csendes vízben születnek és mihelyt bedobom őket a folyóvizbe

százával belefutnak! Százával mondom: Ugy hogy kénytelen vagyok nekik uszóleckéket adni és testük köré parafaövet kötni . . . De most nem arról van szó . . . ez csak . . .

— Bevezetés?

— Ugy van, uram, fején tanálta a szöveget, ez csak bevezetés . . . Azt is meg kell önnek mondanom, hogy kísérletezéseimet rendszeren júniusban kezdem. Májusban lezárom velem született lustaságomat s lassanként a koránkeléshez szoktatom magam, mert — hisz ön jobban tudhatja mint bárki más — a jó haltenyésztőnek a nappal együtt kell felkelnie.

Ime miként fogtam hozzá a múlt évben is, hogy szerencsétlen álomszükségomról leszokjam: vettem egy kakast!

A kakas — talán ön is hallotta ezt már néhány utazótól — igen korán szokott lefeküdni s mihelyt fölkel legfőbb gondja, hogy akkorákat kiabáljon mint egy számár. Ez legjobb módja az ilyen magamfajta embert ágyából kiüzni.

Vettem tehát egy jól megtermett kakast és házam balkonjára helyeztem el. De alig, hogy ott volt, szomszédjaim már is panaszra jöttek hozzám. Ugy látszik, a kakas korai kukorékolása megza-

négy taggal voltak képviselve: Olay Lajos, Kubik Béla, Fáy István és Papp Zoltán. Többen se elől, se hátul, se jobbról, se balról. Nosza, mit csináljanak, hogy üssék el a mai ülést?

— Megálljatok — szolt Olay. — Majd csinállok én itt mindjárt egy kis zavart. Érték én hozzá.

— Majd segíték én neked, Lajos bátyám! — ajánkozott Kubik Béla.

És csináltak is zavart szépen, úgy hogy 12-ig tétlenül állott a ház. Olay ugyanis a határozatképtelenséget akarta konstatálni és teljesen jelentéktelen okból szavazást provokált. A ház tényleg nem volt határozatképes, még az ülés felfüggesztése után sem. Következett tehát a katalógus olvasás. Nagy nehezen ki villanyoson, ki kocsin jött el hamarosan, összeverődött 111 honatya. A többieknek igazolniuk kell magukat. Alig hirdette ki Apponyi ezt az enunciációt, jöttek gyors egymásutánban az elkésett képviselők, rohantak fel az elnöki dobogóra, hogy igazolják magukat.

Apponyi mosolyogva, általános derűtség közepette fogadta a mentegőzést. Látszott rajta, hogy azt mondja: No még egyszer megbocsátok nektek, de máskor frissebbek legyetek.

Az obstrukciót ma Papp Zoltán folytatta. Eleinte a vita rendezők hallgatták, később azok is megunták.

A szünet alatt Apponyi hosszabb ideig tanácskozott a miniszterelnökkel, alighanem a holnapi beszéd felett folytattak eszmecsereket. Annyi bizonyos, hogy a holnapi ülés iránt óriási az érdeklődés.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Apponyi Albert gróf, A kormány részéről jelen vannak: Khuen-Héderváry gróf, Lukács László, Kolozsváry Dezső, Wlassics Gyula, Tomasics Miklós, Plósz Sándor.

varta álmukat. Kénytelen voltam tehát lakásom belsejébe költöztetni. De miután házfelügyelőm figyelmeztetett rá, hogy a szalon, az ebédlő stb. nem valók arra, hogy elfajta lakók tanyázzanak bennük, egy sötét szobának zugába száműztem kakasomat.

De ime, alig hogy e homályos tartózkodási helyére került, a gazfickó nem kiabált többé!...

Ki rázza fel a kakast nehéz álmából? A hajnal. Tüntessék el a hajnalt a kakas a világlegérzékenyebb állapotjává fajul. Nos tehát, amint a hajnal nem kegyeskedett behatolni a sötét szobába, átkozott kakasom délig aludt és nem kiabált...

Ez azonban nekem sehogyse tetszett. Mit gondol, mit csináltam e látványlag megoldhatlan esetben? Én praktikus ember vagyok, hisz ön tudja... s nem szoktam sokat teketóriázni...

— Megette a kakast?

— Dehogyan, nem ettem meg. Egész egyszerűen vettem neki egy ébresztőórát.

Elnök megnyitja az ülést és bemutatja a kérvényeket.

Egy kis technikai obstrukció.

Olay Lajos oly fontosnak tartja e kérvényeket, hogy az osztályokhoz kívánja utasíttatni.

Elnök figyelmezteti Olayt, hogy a házszabályok értelmében e kérvények egyenesen a kérvényi bizottsághoz utasítandók.

Olay ismétli, hogy a házszabályok szerint osztályokhoz is utasíthatók a kérvények.

Elnök kéri Olayt, hogy ne ragaszkodjék a kéréséhez, mert a házszabályok értelmezésében helytelen szavazást provokálni.

Olay ragaszkodik kéréséhez és a házszabályok értelmezésében szavazást kér.

Elnök fel akarja tenni a kérdést. **Papp Zoltán** kéri a szavazatok megszámlálását.

A megszámláláskor kiderül, hogy csak 79 képviselő van jelen.

Elnök az ülést felfüggeszti.

Szünet után

Elnök megnyitja az ülést. Azt hiszi hogy most már határozatképes a ház.

Kubik Béla a mennyire megbecsüli a jelenlevőket, (Derűtség) azt hiszi, hogy a ház nem határozatképes.

Elnök elrendeli a megszámlálást, a mire kiderül, hogy csak 88-an vannak jelen.

Elnök a házszabályok értelmében névsorolvasást rendel el azzal a megjegyzéssel, hogy a távollevőkről holnap tesz jelentést a háznak. (Helyeslés.)

Kubik Béla: Ugy is kell. Nem fognak blau Montagot tartani. (Derűtség.)

Szacellár: Hiszen tí-ötven is alig vagytok.

Dedovics György jegyző olvassa a névsort.

A szavazás után

Kubik Béla kéri a távollevő képviselők felolvasását.

Elnök megjegyzi, hogy csak szavazásnál olvassák fel a távollevők névsorát. Egyébként 111 képviselő van jelen és így a ház határozatképes.

A ház ezután a magáévá tette az elnök házszabálymagyarázatát, a mely szerint a kérvények egyenesen a bizottsághoz utasítandók.

A temesmegyei viszonyok.

Lendl Adolf személyes kérdésben kijelenti, hogy ő szombati interpellációjában nem az összes temesmegyei tisztikart vádolta, mert ő ismer több derék tisztviselőt is ott. Vádjait pedig nem általánosságban mondta el, hanem minden egyes megvádolt tisztviselőt megnevezett. (Helyeslés balról.)

Zboray: Az elnöknek nem is volt joga közbeszólni. Csak tulbuzgóságból tehette.

A miniszterelnöki program.

Papp Zoltán: Azok közé tartozott, a kik utóbb a békét akarták és mindent elkövetett, hogy az országot az exlebből kivezessék. Vezérét Kossuth Ferencet követte, a kinek taktikai álláspontját a magáévá tette. Miután a taktika tekintetében eltérések forogtak fenn és Kossuth félreállott, ő vére forrongását követve, a harcolók közé jött ismét. Kossuth álláspontja annál tiszteletreméltóbb, mert ha

akarná, még ma is leszerelhetné a harcot.

A miniszterelnök programját bírálja ezután. Az erőszaktól fél az ország. Már pedig a miniszterelnök Horvátországban zsarnoknak mutatkozik, innen a nagy bizalmatlanság. A miniszterelnök erejét becses tulajdonnak tartja és ha Széll nyomdokaiban halad, akkor a közigazgatás megtisztítása egészséges ambícióját képezhetné. Tomasicsnak is igazat ad abban, hogy Horvátországban magyar érdekből kell ez erélyes politika. Ebben igaza lehet, Magyarországon is elkelne egy kis statáriális eljárás. (Mozgás a szélbalon. Derűtség jobbról.)

Elmondja a bán előzetes megbeszéléseit és helyteleníti azt az eljárást, hogy nemzeti engedmények nélkül egyeztek meg a bánnal. De ha már megegyeztek június 16-án, akkor az egyhangú határozathoz ragaszkodni kellett volna, mert a korona is be volt vonva és a koronával tréfát nem engedhet meg magának. (Mozgás.) Tény az, hogy 26-án megnyugtatták Kossuthot, hogy ugyanis megkötött békéről értesítse a bánt. (Elmondások a szélbalon.) Azóta sok minden történt, a mi miatt ismét a harc állott. Nemzeti engedményeket követel feltétlenül, mert anélkül béke nem lehet itt és sem az országban.

KÖZIGAZGATÁS.

× **Tanácsülés.** A város tanácsa tegnap délelőtt 9 órától 11 óráig Kovács József polgármester elnöke alatt ülést tartott. Az ülésen folyó ügyeket intézett el a tanács.

EGYHAZ és ISKOLA.

Iskolai értesítők.

III.

A ev. ref. főgimnázium értesítője.

166 oldalnyi testes füzetben számol be Sinka Sándor igazgató legnagyobb tanintézetünk eredményeiről és eseményeiről. Már eleve konstatáljuk, hogy az eredmények és események, kezdetben kifejezett szempontunkból tekintve, igen örvendetesek.

Az értesítőt az igazgató szép emlékbeszéde vezeti be, amelyet a Kossuth Lajos nagy hazánkfia születése 100-ik évfordulójának szentelt emlékünnepe tartott. Utánna Dr. Szeremley Béla tanár tartalmas értekezése következik az ó-görögök vendégbarátságáról.

A tanárikar tagjainak száma 25, a kiken kívül a más felekezetű ifjúságot felekezetükbeli hitoktatók is tanítottak. Számottevőbb irodalmi működést fejtettek ki dr. Csürös Ferenc, dr. Gulyás István, Kulesár Endre, S. Szabó József tanárok és Sinka Sándor igazgató. Rendes tárgyaikon kívül tanították: dr. Nagy Zsigmond a francia nyelvet, Török Péter a gyorsírást és Deák Izván a szabadkézi rajzot.

A tanintézetbe beiratkozott összesen 718 tanuló, akik közül magántanuló csak 18. Vizsgálatot tett összesen 683 tanuló és pedig jeles eredménnyel 79, jó eredménnyel 174, elégtelent kapott összesen 121 tanuló, kettőnél több tárgyból az o-ban csak 30. Magaviseletből szabályszerűt csak 78, kevésbé szabályszerűt pedig csupán 1 tanuló kapott. Ez az eredmén-

kedvezőbb, mint a másik két főiskoláé. Természetes, hogy kizárólag az elmondottak alapján messzebb menő következtetéseket levonni nem lehet, mert a kedvezőtlenebb eredmények okait nem ismerjük. Volt két leánydeák is, a 2-ik osztálybeli Kajdi Irén és a 3-ik osztálybeli Szabó Piroska, akik elég jó osztályzatot érdemeltek ki. Az érettségi vizsgálaton jelesen érettt 7, jól 14, egyszerűen 29, javító vizsgálatra utasított 3.

A főreáliskola értesítőjének ismertetésében megjegyeztük, hogy a növendékeknek több mint egyharmada izraelita, ebből folyólag konstatáljuk, hogy az ev. ref. főgimnáziumi ifjúságban csupán 22-en vannak. Bizonyára az idők jele ez.

A tanulók közül jutalomban részesült 25, ösztöndíjban 145, tandíjfizetési kedvezményben 206, tandíj elengedésben 42, lakást kapott 16 kor-, ért 26, 3 korért 95, tápintézetű díjfizetési kedvezményben részesült 159, elengedésben 8, egészen vagy részben tankönyvekkel ingyen látott el a tanári kar 91 szegény tanulót. Az elengedett tandíj összege 5778 kor.

Az elmúlt tanévben az ifjúsági egyesületek száma egygyel megszaporodott. Az V-VIII. oszt. növendékek ugyanis gyülekezetet alakítottak, a melynek 111 tagja volt.

A gyülekezet megalakítása a legnagyobb dicséretére válik az ifjúságnak, még inkább az a munkásság, a melyet a gyülekezet összejövetelein kifejtettek. Az összejöveteleket vasárnap délelőttönként tartották és tárgyai voltak éneklés, imádság, vallásos költemények szavalása, felolvasás és bibliamagyarázat. Ezen munkásságuk magas színvonaláról tanuskodik az a három dolgozat, a melyek a budapesti Ref. Ifjúsági Egyesület lapjában megjelent. Szerzőik Erdős József, Nagy József és Szele Miklós. Kivülök szorgalmasan működtek a gyülekezetben Izsó Lajos, Riesz Kálmán, Kiss Pál, Harsányi László, Matkó Ferenc, ifj. gr. Tisza István, Márton Gyula, Balla Bertalan, Molnár Ferenc és Sallay István.

A gyülekezet tőle telhetőleg a jótékonyt is gyakorolta. Járattott vallásos lapokat is, a melyek közül azonban a legkitűnőbb e nemű lap, a Kis Tükör sajnálatunkra hiányzik.

Ezen kívül is kiváló gondot fordított a tanári kar az ifjúság vallás-erkölcsi életének irányítására. A tanulók nemcsak a vasárnapi isteni tiszteletekre jártak el, hanem az adventi és böjti vasárnapokon és husvétünnephez való előkészületül vallásos gyakorlatokat tartottak.

Ezen alkalmakkor a bibliai alapon nyugvó keresztyén adakozásra és prot. áldozatkészégre való felhívás mindig jó földre talált az ifjúság szívében. Külön gyermekistentisztelet két ízben volt, reméljük, hogy a jövő tanévben még többször lesz és reméljük, hogy az ifjúság buzgósa nem fog alább hagyni és az erkölcsi és fegyelmi állapot folytonos javulását fogja eredményezni. Nagy fontosságú az az intézkedés, hogy az alsóbb osztályu bentlakó szegény tanulók a szobák takarítása, vízfordás más szolgálai teendők alól felmentettek és a fegyelem fenntartása, az erkölcsi viselet ellenőrzése és a naponkénti tanulási időszak célszerű kihasználása tekintetében a bentlakók szigorubb felügyelet alá helyezettek.

Nagy tevékenységet fejtett ki az ifjúság az önképző körben is, amelynek 130 tagja volt. Még csak vázolatára sem terjedhetünk ki e tevékenységnek, csupán a következőket említjük meg.

104 szavaltat közül kitüntetést nyert 16 dicséretet 30. versenyszavaltatnál díjat nyert Izsó Lajos és Oláh Béla. Szabad előadást 7 ízben tartottak. Beadtak és felolvastak 74 írásbeli munkát, amelyek közül emlékkönyvbe íratta a kör Kövér Béla két és Papp Lénárd egy munkáját jegyzőkönyvi köszönetben részesült öt munka, szerzőik: Nagy József, Izsó Lajos Oláh Béla, Bán István és Kövér Béla. Pályadíjat nyertek: Madai Pál, Szabó Sándor, Kocsis János, Julow Viktor, Eöry Kálmán, Nagy József, Záborszky János és Leidenfrost Gyula. Az önképzőkör fényesen sikerült Rákóczi-ünnepélyt is tartott, melynek jövedelme felerészben a Kassán felállítandó Rákóczi-szobor alapja javára fordított.

Mint a szellemiekben, a testiekben is keményen forgolódott az ifjúság és a kerületi tornaversenyen az összes versenyző intézetek között az ev. ref. főgimnázium első lett, ezüst kürtöt és díszoklevelet, a csapat minden egyes tagja pedig ezüst érmet kapott. Ezenkívül Szepedi Géza aranyérmét, Veres Lajos pedig ezüst készletet kapott. Továbbá kapott még az intézet egy dísz- és 3 elismerő oklevelet, az ifjúság pedig az említettekkel együtt összesen 1 arany-, 14 ezüst- és 10 bronzérmét.

A gyorsíró-egylet is nagy sikerrel működött. Az „Orsz. Magy. Gyorsíró Egyesület“ őszi a „Pápai Gyorsíró-kör“ tavaszi írásversenyén Végvári István tag díszművet és elismerő oklevelet nyert. Az utóbbi versenyen elismerő oklevelet nyert Sáfár László, Kolozsvárott szintén Sáfár László és Szentpáli Zsigmond dicséretben részesültek.

A jövő tanévre az intézet eddigi növendékei szept. 4-én délig tartoznak jelentkezni, a beiratások általában szept. 8-ig történnek.

0.

H I R E K.

N a p l ó.

parmúzeum nyitva minden vasárnap és ünnepeken napon d. e. 9-12-ig.

Jul. 22 és 23-án délelőtt 9 órakor városi földdek árverése a város kis tanácstermében
Jul. 23, Városi bolthelyiségek árverése,

U t o n.

Futó vonat ablakából
Nézek ki az éjszakába,
Legalább egy csillagot, ha
Láthatnék bár . . . mindhiába!
Ereszkedik nehéz felhők
Lomha szárnya —
Mintha fentről óriási
Holló szállna.

Sötét az ég . . . de valahol
Távolban a róna szélen
Pásztortűz ég, lobog, rezeg,
Imbolyog a láng a szélben.
Vigasztalan éjszakában
Remégyt adva —
Biztatóan, mintha hívna
Hivogatna . . .

Nézem, nézem, míg csak fények
Eltűnik a rónaháton — —
Ugy tetszik, hogy életutam

S édes arcod szinte látom.
Utam sokszor visz kietlen
Pusztaságon :
Te vagy rajta csillagom, Te
Boldogságom !

ifj Rác Lajos.

* **A nagyváradai hadtestparancsnok Debrecenben.** Steinzberg Móric lovag altábornagy, a nagyváradai hadtest parancsnoka, tegnap katonai kíséretével városunkba érkezett. Az altábornagy ma hajnali 3 órakor a 39-ik gyalogezred élén, mely zenekarával együtt vonult ki, a hadházi gyakorlatokra ment, hol két napig fog időzni s onnan e hónap 24-ikén városunkba visszatér. Az altábornagy e hivatalos útjában nemcsak a hadházi gyakorlatokon vett részt, hanem egyidejűleg szemlét is tartott ezredünk, a 39-ik gyalogezred fölött. Tiszteletére a 39-ik ezred tisztikara tegnap a *Bikában* társasvacsorára gyűlt össze.

* **Kecskemét mint lóvásárló.** Gyakran hangoztatják nálunk némelyek, hogy a város törzsménésére — melynek szerintük nincs gyakorlati gazdasági haszna — nincs semmi szükség. Hogy mennyire tévesen itélik meg ezt a dolgot a kétkedők, azt fényesen cáfolja most Kecskemét sz. kir. város, mely város köztudomás szerint az ország egyik gazdaságilag legpraktikusabban gondolkozó helye. Kecskemét város ugyanis gazdasági fejlődése céljából ménest akar szervezni s tegnap hozzánk küldte Mészáros József v. tanácsost és Sz. Tóth Mihály ottani állatorvost, hogy városunk kitűnő és jó hírű törzsménéséből eladásra kerülő anyakancáiból néhány darabot a Kecskeméten szervezendő városi ménes számára megvásároljanak. Megjegyzendő, hogy Kecskemét már máskor is vásárolt nálunk lovakat. A kiküldöttek még tegnap megalkudtak a vásárlandó 4 drb. anya kancá árá felett, melyet darabonként 650 koronáért fognak megvenni. A lovak kiválasztására Udvarhelyi Géza tb. v. tanácsos kíséretében a kecskeméti ma hajnalban a Hortobágyra utaztak ki, honnan a kiválasztott anya-kancákat egyenesen Kecskemétre szállítják. Azt hisszük, hogy ezek után fölös lesz már vitatni, hogy törzsménésünk gazdasági szempontból mennyire hasznos és hogy az mennyire gazdasági közszükséglet is nálunk.

* **Szabadságon.** Oláh Károly közművelődési tanácsos egy havi szabadság időre Lovranába utazott. Távollétében szakosztálya ügyeit, mint helyettese Vargha Károly tb. v. tanácsos látja el.

Szabadságolások. Tóth Mihály mezőrendőrkapitány ma kezdi meg egy hónapra terjedő szabadságát, mely idő alatt Orosz László rendőrfogalmazó helyettesíti. — Bernáth Kálmán kir. járásbíró hat heti szabadságra ment, mely idő alatt Bay Ádám kir. aljárásbíró végzi hivatali teendőit.

* **Tűz a guthi erdőben.** A Nagyguthon erdőtüz volt, mely 200 négyzetölny területen letarolta az erdőt. A csendőrség kiderítette, hogy a tüzet Koházesik Albert belsőguthi lakos okozta gondatlanságból. Koházesik ellen a járásbírósnál folyik az eljárás.

* **Az utcák locsolása.** A rendőrség ezúton is meghagyja a háztulajdonosoknak, hogy a kánikula beálltával a házuk előtt locsoltassanak, hogy a nagy meleget legalább részben enyhítsék. A locsolást elmulasztó háztulajdonosokat a rendőrség pénzbírsággal sújtja.

* **Telekkönyv Derecskén.** Az igazságügyi miniszter elrendelte, hogy a debreceni kir. törvényszék területéhez tartozó Derecske község ez évi október hó 1-től kezdve önálló telekkönyvi hatóságot kapjon, mely Derecskének ugye belső, mint egész külső területét nyilván fogja tartani.

* **A kánikula áldozata.** A nagy hőségnek immár halottja van. A debreceni kir. törvényszék egyik munkás tagja Patay György irodatiszt vasárnap este hirtelen meghalt. Délután családjával a Nagyerdőn volt, honnan 8 óra után tért haza Nap u. 7. sz. alatti lakására. A nagy meleg, mely még az esti órákban sem szünetelt, a különben is vérmes Patayt hirtelen beteggő tette, a vér agyára tolt és megölte. Patay hirtelen halálhírét az egész város részvétellel fogadta.

* **Pályázat ösztöndíjra.** A város a koronázás 25 éves évfordulójának emlékére 2 egyenként 600 koronás s félevenként 300 koronával esedékes művészeti ösztöndíjat tett. Ezen ösztöndíjat iparművészeti, vagy egyéb művészeti ágakra lépő debreceni illetőségű férfiak vagy nők nyerhetik el, kik e téren magukat tovább képezni óhajtják. A jövő évre (az 1903-4. évre) szintén két ösztöndíj lesz adományozva, melyre már is lehet pályáznia. — Eddig Pávay Gyula II-ik kerületi biztos László fia ki iparművészeti tanulmányúton van most is — pályázott az egyik ösztöndíjra. Pávaynak másik — Gábor fia — ki szobrász az előző években szintén részesült az ösztöndíjban. Valószínű, hogy már e napokban még több pályázó is fog jelentkezni.

* **Rákóczi ünnep Selmechanyán.** Az ös bányaváros közönsége fényes ünnepel kivánja megünnepelni a nagy szabadsághős és fejedelem emlékét. E célból nagy számú tagokból álló bizottságot választott és az ünnep napját október hó 5-re jelölte meg.

* **Osztrák pimaszkodás.** Valahány alantós lapja van a császárvárosnak, mosdatlan, piszkos szájával most mind bennünket gyaláz, magyarokat. Utcái napilap, heti ujság, folyóirat mind köpköd és rugkapálózik. A mocskos Wiener Caricaturen, a helyett, hogy meztelen alakjaival igyekeznek továbbra is az ocsmánykodást terjeszteni hazájában — szintén beáll azok sorába, akik a magyart ugatják. Legutóbbi számában a legnagyobb arcatlansággal tolakodik közelünkbe ez az ujság. Atkozott fajnak, csuszó-mászó féregnek nevez bennünket, mivel hogy nem szeretjük hallgatni a Gotterhaltét. — Ha nem szeretjük — folytatja a pimaszkodó osztrák — hát

siketüljünk meg és imádkoznunk kellene minden éjjelen, hogy (Gott erhalte) az Isten tartsa meg a császárt, ki belőlünk magyarokból, a senkiből és semmiből valamit csinált. Majd meg így zengi tovább dalát a hülye osztrákja: Ha a magyarok egyedül állának, ha elszakadnának tőlünk, ugy kénytelenek volnának koldulni jóni hozzánk a pusztákról! A Wiener Caricaturen egyik megtevélyedett agyu lantosa zengi mindezt rólunk versben, ékes bécsi dialektusban. Annaira otromba, annyira pimasz ez az osztrák tolakodás, hogy komoly szót alig érdemel. Minden magyar kávéház-tulajdonostól elvárjuk, hogy ezt a szenny lapot a jövőben elutasítja. Felhívjuk reá a kormány figyelmét is abban a reményben, hogy ezt az ujságot kitiltja az országból.

* **Lap a Bocskai telepen.** A Debrecen melletti Bocskai telepen a nyári hónapok alatt oly nagy intelligens közönség élvezi a jó levegőt és jó bort, oly sok már az ottani telepesek száma, hogy szükségét érezték egy saját, helyi lapnak. E célból megjelent a gépirással írt, sok humorral és kedélyvel szerkesztett „Bocskai” című lap. Előfizetési ára a nyári két hónapra 1 korona. Ajánljuk az érdeklődők becses figyelmébe.

* **A király Szegeden.** A király a délvidéki hadgyakorlatokra utaztában két alkalommal is érinti Szegedet. Először augusztus másodikán utazik át Szegeden, hogy Temesváron keresztül Lippára, a királygyakorlatok gócpontjára utazzék. Másodszor visszafelé utaztában augusztus 7-én érinti a várost a király, ki annyi jó és balsors között mindig atyai szeretettel viseltetett a tiszaparti metropolis iránt.

* **Az új szerb király halálfelelme.** Belgrádból vettük az alábbi érdekes levelet: I. Péter szerb király semmikép sem akar az ó konakban lakni, bárha onnan eltüntettek már a véres nyomokat és mindazon tárgyakat, melyek az Obrenovics-dinasztiára emlékeztetnek. Péter királyt akkor is irtózat fogja el, mikor az ablakon át az ó-konak felé téved a tekintete. A kellemetlen érzéseken ugy segítette, hogy az ablakról leszedette a könnyű függönyöket és vastag, nehéz függönyökkel borította el az ó konakra néző összes ablakokat. A félhomályban aztán a magánosság kínos óráiban meg megjelenik az Obrenovics-dinasztia sok véres árnya, a legyilkolt királyi pár, a hű tábornokokkal és miniszterekkel. Péter király aztán ilyenkor izgatottan hívja két rokonát és azt a nyugalmazott francia őrnagyot, a ki ifjúkori barátja. A környezet elűzi a király rémképeit és meggyőzik róla, hogy mitől sem kell félnie. A palota tényleg megvan rakva fegyveres csendőrökkel, még a pincében, padlásán, folyosókon, legfélreesebb helyek előtt is csendőrök őrködnek talpig fegyverben. Az őrséget naponkint változtatják. Péter király pár hét alatt tíz évvel vénült. — Egyenes alakja megrokkant, hangja elfogyott. A belgrádiak abban biznak, hogy a gyermekei, akik nem sokára ideérkeznek, visszaadják vidámságát.

* **Az aratás Szatmármegyében.** Szatmárról írják: Az aratás Szatmármegyében szeltében folyik, a sok esőzésre beállott meleg időjárás jó hatással van az éresre, de leginkább a kapás növényekre. A termés különben alig üti meg a közepes mértéket. Több helyen 6—7 q-ra becsülik a gabonahozamot kisholdanként. Gyümölcs és szőlőben a sok eső tete-

mes kárt tett. Ha azonban az időjárás kedvező marad, még gyümölcsben és szőlőben is lesz féltérmetés.

* **Egy község pusztulása.** Komáromból jelentik: Mőcsa községben szombaton óriási tűz dühöngött. A veszedelemben mentésre gondolni sem lehetett. Egyszerre egész házsorok állottak lángban. Kivonult a komáromi tűzoltóság, mely azonban a nagy víz hiány miatt ugyszólván tétlenül nézte a pusztulást. 200 ház esett a tűz áldozatául. Elpusztult a katolikus templom is, melynek harangjai összeolvadtak és a lángtengerbe zuhantak. Benn égett sok gazdának összes butora, lovai, tehenei és aprójószágai. Az alispán kirendelte a csendőrséget a vagyonbiztonság megóvása végett.

* **A tiszai halászat védelme.** Csongrádról írják: Egy bizottsági tag indítványt nyújtott be Csongrád városához, hogy szólítsa fel a nevezett város a Tisza part mentén fekvő városokat a halászat védelmére. Indítványában kiterjeszkedik arra is, hogy a városok irjanak fel a képviselőházhoz aziránt, egy miniszteri meghatalmazottat nevezzenek ki a halászat védelmére. A lakosságnak Hermann Ottó személye iránt van legtöbb bizalma, mint a ki már tapasztalattal bír ezen a téren és ősméri a magyar halászat ügyét.

* **A cigánykaraván.** Balog Samu cigányvajda vezetése alatt vonult keresztül egy cigánykaraván Sámson községen. Az átvouulás alkalmával azonban gondjuk volt arra, hogy a jó sámsoniak kellemesen emlékezzenek vissza rájuk. Utközben ugyanis — anélkül, hogy megáltak volna — nagy tömeg csirkét, tyukot, rucát, libát és házinyulat vittek magukkal emlékebe.

* **A fürdés vége.** Tiszacsegei tudósítónk jelenti, hogy Lengyel Boldizsár tiszadőrsi lakos átjött Csegére, hol egy vándorszínészszel ismerkedett meg. — Egy korezmába tértek be, borozás után pedig a Tiszára mentek fürödni. Azonban alig léptek a vízbe, Lengyel göresöket kapott és a víz alá került. Farsa bármint iparkodott is, hogy kimentse a fuldoklót, nem segíthetett rajta s így Lengyel a Tiszában lelta halálát.

* **Tolvaj hetes.** Fikker József pékmesternél szolgált Gábor István hetes. — Gazdája tegnap két kosár süteménnyel elküldte a vevőhöz. A hetes felvette a pénzt és a két kosár eladása után meglépett. A tolvaj hetest keresi a rendőrség.

* **Elvesztett váltó.** A Darabos utca 31. számú háztól a Közgazdasági bankig terjedő uton Kun József leánya Gizella elvesztett egy váltót, mely 90 koronára volt kiállitva. A tulajdos kéri a becsületes megtalálót, hogy a váltót vigye fel a bűnügyi osztályhoz, hol illő jutalomban részesül.

* **Debreceni ingatlanok forgalma.** Végh János és neje Pató Eszter veszik a debreceni 3103. sz. tjkvben 7266 hrsz. a foglalt 6 hold 300 négyszögöl ondódi földet Madai József és társaitól 4300 koronáért. A debreceni ref. egyház veszi a debreceni 3012. sz. tjkvben foglalt Teleki-utca 77. számú házat özv. Bodó Sámuelné Kozma Juliánától átruházás címén. Gáz András és neje Szücs Eszter veszik a debreceni 1714. sz. tjkvben foglalt 4 hold 754 négyszögöl ujosztású földet Kiss Józseftől 1980 frtért. Tamás Istvánné Szivák Erzsébet veszi a debreceni pusztabánki 18. sz. tjkvben foglalt 18 hold 624 négyszögöl

és a pusztá-fancsikai 82. sz. tjkvben foglalt 16 hold 24 négyszögöl kaszálót Kóvári Sándorné Csobaji Zsuzsánától összesen 8000 koronáért. Haasz Brandt Ferenc és neje Leitner Zsuzsanna veszik a debreceni pusztá kishegyesi 33. és 58 sz. tjkvben foglalt összesen 42 hold 300 négyszögöl tanya földet Tóth Mária ifj. Horváth Tamásnéól 34 000 koronáért. Barna János és neje Kovács Mária veszik a debreceni 5383. tjkvben foglalt 1 hold 1150 négyszögöl ondódi földet Végh Sándortól 200 koronáért.

Az Arany Bika kávéházában ma este Rácz Karoly zenekara átszik.

TÁVIRATOK.

Apponyi beszél.

Budapest, jul. 20. A politikai válság nagy eseménye lesz holnap: Appony Albert gróf, a képviselőház elnöke lesz az elnöki székről és beszélni fog. — Apponyi Khuen-Héderváry gróf miniszterelnöki programjáról fog beszélni. Ma este kijelentette Apponyi, hogy valami különösét ne várjanak tőle, ő csupán lelkére akar beszélni a képviselőknek a mai immár teljesen tarthatatlan helyzetben.

Bérharc a vashámorokban.

Anina, jul. 20. Az aninai vashámorokban kitört a bérharc. Az összes bányamunkások beszüntették a munkát. Nagy zavargásoktól tartanak, ezért katonaságot rendeltek ki.

Konfliktus Oroszország és Japán közt.

Peking, jul. 19. A mandzsuriai kérdésben Oroszország és Japán közt a viszony oly feszültté vált, hogy a háború veszedelme áll fenn.

Gyilkos férj.

Budapest, jul. 20. A Zuglóban Ihász Ferenc bognár agyonlőtte a feleségét. A gyilkost elfogták.

Vasutösszeütközés Párisban.

Páris, jul. 20. A St. Vinekre téri két közúti vasut összeütközött, miközben 30 ember megsebesült, köztük többen súlyosan.

Gabona tőzsde.

Budapest, július 20. Buzakinál mérsékelvételkedv gyöngé. Nyugodt irányzat mellett 1,000 méternázsza került forgalomba 5, köz-
ben 7 és fél fillérral olcsóbb áron. Egyébb gabonanemek bágyadtak, rozs 5 fillérral olcsóbb lő forró.

Buza októberre	7.14—15
„ novembere	0.00—00
Rozs október	6.14—15
„ októberre	5.28—29
Zab októberre	6.36—40
„ novemberre	6.35—36
Tengeri 1904. májusra	6.35—36
Tengeri júliusra	5.12—13
Repce	11.35—40

Szerkesztői üzenetek.

Üdvöskö. Itt ég az egész város, a föld, a por, a levegő izzó lávába olvad össze. Poca alig-haom kiröppen az Auróra felé.

Kiskoru. Kiskoru gyermekért az apa egyáltalán nem köteles semmiféle adósságot kifizetni! A kiskoru nem hitelképes, tehát a neki nyújtott hitel teljesen a hitelező kockázata.

Álmos. Ne rémítsen verskötetének beküldésével ebben az irtóztató melegben. Csak nem kívánja, hogy a szerkesztőséget mozt befűtsük!

Pável-füldö. Minden rendben. Lapok, levelek mennek. A madárnyelv sokféle: Van ilyen is: Giga guga gegege.

P. József. Nem voltam itthon, még nem olvashattam át, Ha jó, — sor kerül rá. De kézíravisszaküldésére nem vállalkozik a szerkesztőség.

M. Sziget. Ez bizony úgy lesz, Nem is ér demel kiméletet sem az egyik, sem a másik.

K. M. Nem lehet mindent nyilvánosságra hozni, Jól megirt cikk sem tarthat számot a közlésre, ha nem egyezik a lap szellemével, irányával, elveivel.

Regénycsarnok.

A tejtetvé.

Első rész.

(Folytatás.)

Savinien nagyon szórakozott, fegyelmezetlen tanuló volt és folyton azon mesterkedett, hogy a testvére figyelmét is elvonja a tanulástól, annyira, hogy bár Vitaline sokkal komolyabb volt nálánál a rossz példa elvég mégis pajkosságra csábította őt is. Ilyenkor aztán az apáca odahajított a lábaik elé egy lapos vonalzót, a melyet nekik vissza kellett vinniük hozzá és ezzel a vonalzóval az újuk hegyére ütött.

Csak ez a rendszabály tartotta féken. No, de kárpótolták magukat a köteles tartózkodásért, mikor négy óra után kikerültek az iskolából és a legesleghosszabb uton haladtak hazafelé. Isteni gyögyör volt így kettesével az erdő tisztásain vagy a réteken barangolni.

Télen a kiáradt patak vizével borított róna jegén csuszáltak, tavaszszal furulyákat és sipokat faragtak a nedvűs nyáriák ágaiból. Ilyenkor az erdő és mező nagy virágos kerthez hasonlított, a kikelet valamennyi virága buján tenyészve tarkította a bokrok sűrűségét.

A gyermekek halomszámra szedték a virágot és a gyöngyvirág balzsamos illata meg a kakukfű mézes lehellette elhódította kis fejüket.

A magas fűben szerte tarkálló virágok szépsége és illata elkápráztatta őket és valami rejtelmes örömezés fakadt föl szívök mélyéből, a mely hirtelen ki is tört belőlük.

Savinien szenvedélyes lelkesedéssel borult Vitalina nyakába, össze-vissza csókolt és gyönyörításon felkiáltott

— Oh, Lili, milyen jó itt lenni! Milyen illatos a levegő!

És Vitaline öntudatlanul boldognak érezte magát, a mikor játszópajtása így ölegette és titokban arra vágyott, hogy bár kezdené újra elülről.

Ha Villemier doktor azt javasolta, hogy a Louséssart család örökösét hagyják egy élni, mint valami parasztyereket, akkor kívánsága a szó szoros értelmében teljesült.

A gyermeknek nem volt párja a fára mászásban, a madárfészek felkutatásában meg az erdőben vagy a falusi gyümöl-

csősökben elkövetett gyümölcslopásban. Rendkívül leleményes volt annak a kikutatásában, a mi ehető dolog terem az erdőben meg a mezőn: eper, málna, szeder, som áfonya egy szóval minden, a mit ő jóízűnek talált.

A falu összes suhancai bámulták vadász ösztöneit és ügyességét.

Hermína asszonya minap is panaszkodott, hogy a falusi suhancok bepiszkítják a lakását és ott hagyják sáros cipőjük nyomait a tükörfényes padlón; Bonnay ur pedig nem győzött eleget boszankodni összetört virágágyai és lekopaszott gyümölcsfái miatt. Megfogadta, hogy csúfol elveri rajtuk a port, a mint tetten éri őket.

Egy júliusi vasárnap délután, mikor Bonnay asszony vecsernyéára ment, Savinien alkalmasnak találta az időt arra, hogy újra megvendégelje az egész bandát melynek ő vezére volt.

Midőn a suhancok a gyümölcsös alapos kifosztása után a terrasz alján csapattá verődtek össze. Savinien azon gondolkodott, hogy micsoda szem nem látta mulatsággal kedveskedjék nekik, a melynek révén az ő tekintélye nagyot nőne pajtásai szemében. Addig motoszkált a szerszámkamrában, míg ráakadt arra a szivattyus fecskendőre, melylyel nagyapja a bokrokat szokta permetezni.

Gyorsan nekilátott a munkának, beleöntött néhány dézsa vizet, aztán a terrasz szélére állott, hogy mindnyájan lássák és megeresztette a csapot.

A víz hatalmas sugárban szökött fel a légből és a napsugárban szivárványszínekben ragyogó cseppekre szóródott szerte, aztán széles ívben üdítő esőként hullott alá a suhancok fedetlen fejére, a kik meglepetésükben nagyokat sikoltottak és örömtől repesve szerteszaladtak.

Az egész csapat nagyokat bámult és Savinien magánkívül volt örömeben. Annyira belemerült a locsolásba, hogy észre se vette, milyen hirtelenül változik meg egyszerre nézőközönségének hangulata.

A vidám arcok egy csapással elhalványodtak a rémülettől.

Az impresszárió mögöl a folyosó mélyéből váratlanul feltűnt Bonnay Dávid uram, vadászostorral a kezében.

A javában működő szivattyu, a vizzel elárasztott terrasz, meg az elpusztított kert láttára hangos káromkodásban tört ki, melynek hallatára Savinien ősz szerezzen.

Hátrafordult és midőn megpillantotta a nagyapját, a ki dühösen suhogtatott kezében az ostort, uccu neki, egy ugrással lenn termett a terrasz alján, aztán a többi bűnösrel együtt eszeveszett futásnak indulva, átvette magát a koritáson, míg Bonnay uram ostora ezalatt nagyokat puffogott a hátukon.

Midőn Bonnay asszony hazajött a templomból, a férje még mindig nagyokat fujt dühében.

— Most már torkig vagyok. Savinien összebarátkozik a környék legvásottabb kölykeivel és utóvégre még ő lesz köztük a legsemmirekellőbb.

Én nem vállalom többé felelősséget érte.

Neki más környezet kell.

Holnap visszaviszem a szüleikhez.

V.

Midőn Savinien Bonnay asszony kíséretében beállított a Malpertius-kastély ebédőjébe, a hol a család épen együtt volt, Joél nagyapó felkiáltott.

Ugy e megjósoltam, hogy Vülemie

doktor az ő dőre rendszerével falusi suhancot farag ebből a fiúból!

Gabriella azonban olyan boldog volt hogy a fiát ismét a magáénak tudhatta és hogy nem kell többé megválnia tőle.

Úgyet se vetett az ipa célzatos kifakadásaira.

Szive csordulásig megtelt boldog örömmel, könnybe lábadó szemmel zárta karjába Savinient és csókokkal borította arcát.

De a fiu nem mutatkozott fogékonyak az anyagi dédelgetés iránt, merev arccal vetette magát hátra és ellenséges indulatu szemmel nézett körül.

Germain bosszusan ráncbaszedett homlokkal pödörgette a bajuszát, nézte fiának sajtóságos viselkedését és meglátszott rajta, hogy némileg osztozik Joel de Louéssart véleményében.

Valóban Savinien megjelenése, a mint ott állt rövid zekéjében, szeges talpu nehéz eszímában, kócos hajával, nem is hízleghetett a volt császári gárdistakapitány apai hiúságának, a ki nagyon sokat adott a külsőségekre és a kifogás talan modorra.

Savinien két szék közé ékelve, zsebeibe mélyesztett kezekkel, szemét jobbról balra es balról jobbra forgatva állt ottan.

— Micsoda, te rosz fiu! — sóhajt fel az anyja, őt erőszakkal újra keblére vonva.

Hát nem szereted már te az anyádat?

(Foly. köv.)

... 50 évi siker ...

ESZEKI
ARCKENŐCS
és eszéki
Szalvator
szappan

Eltávolítja a szeplőt, májfoltot és a bő összes tisztátalanságát.

Valódi csakis a

DIENES J. C. „Szalvator,
gyógytárabó,

Eszéken, Felsőváros.

1 tégely eszéki arckenőcs ára 70 fil. és 1 korona
1 drb. Szalvator-szappan „ 1 korona
1 tégely kézi paszta „ 1 kor. 20 fillér
Lyon rizspor kis doboz 1 kor., nagy doboz 2 kor
Ezen cikkek mentek minden ártalmas alkatrészektől és megfelelnek tökéletesen a 71,012 számú
B. m. rendeletnek.

Főraktár Budapesten

Török József

gyógyszerésznél

VI., Király-utca 12. és Andrássy-ut 29.

Csász és kir.

udvari szállító.

Fernolendit

A világon legjobb lábellenő és fénycrém mindenféle világos és fekete bőrnemek részére, mely kiváló szép fényt és tartósságot ad a bőrnek. Elhasznált pecsétes, sárga vagy barnabőrnek a **Lyosin** egészen új fényt ad.

Alapított 1832. Gyári raktár Bécs, I. Schnlerstrasse 21. Mindenütt kapható.

Miért szenved ön? holott önnek a legjobb gyógyszer áll rendelkezésére, miáltal minden veszedelmes operációt elkerülhet, ez a Therry A. gyógyszerész féle

valódi csoda Centifolia-kenőcs.

E gyógyszerrel egy 14 éves, gyógyíthatlannak tartott lábaját gyógyított ki, ujabban egy 22 éves rákszerű betegség.
Ez a valódi csoda Centifolia-kenőcs használtatik. Mell és tejbe-ségekkel gyermekagyasoknál, vörheny, sebfolyások, dagadt lábak, gás, szúrás, lövések, idegen tárgyak kivételénél a testből, mint üveg darabok, fa, homok, tövisdk. Daganatoknál, rákos képződéseknél égési sebeknél, fagyott testrészeknél, nyagdaganatnál sat. sat. Csak 2 tégely küldeték el egyszerre, ára 3 kor. 50 fil. franko a pénz előlegetes beküldése mellett vagy posta bélyegeken.

Számos bizonylat áll rendelkezésre.

utánzatoktól óvakodni kell, fenti védjegy s a felírás „Schutzengel — Apotheke des A. Thien in Pregrada legyen beégetve, Minden tégelynél használati utasítás van. Utánzők a törvény értelmében megbüntettetnek, színt a hamis előrusítók.

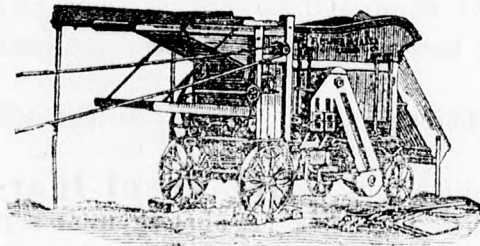
Főraktár Budapesten Török J. gyógyszerésznél, Zágrábban Mittelback S. gyógyszerésznél, Bécsben Brady E. gyógyszerésznél.

B.

FLEISCHER ÉS TARSA

gépgyára és vasöntődeje, Kassán, Vám-utca 11.

ajánlja a gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szerűen s gondosan gyártott jóhírnevű gépeit:

Cseplőkészleteit, cseplőgépeit

Bakar-élettisztító-rostait,

Borsajtóit s szőlőzuzóit.

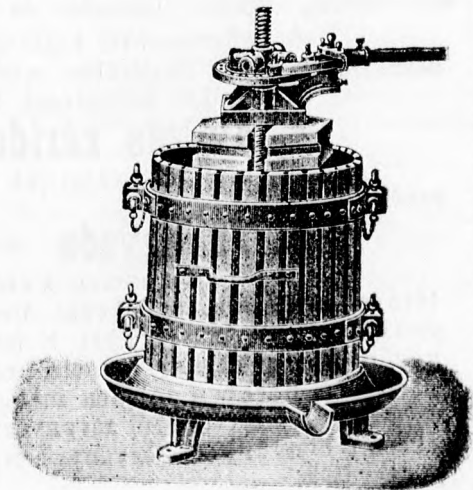
gyárt továbbá: MALOM, OLAJGYÁR és SZESZGYÁR berendezéseket GŐZ GÉPEKET, GŐZKAZÁNOKAT, mindennemű SZIVATTYUKAT stb.

Bizományi raktár:

Sesztina Lajos urnál,

Debreczenben.

Gazdasági gépeink s egyéb gyártmányaink árjegyzékét ingyen és bérmentve küldjük.

BIOSKOP

ÓRIÁSI KINEMATOGRAF.

Debreczen — Vasártér.

A nagyhőség miatt mindennap
7 órakor kezdődik a műsor!

Mai műsor:

1. Birokverseny, nő és férfi közt.
2. Ur és unő.
3. A becsapódott esavargó.
4. Dráma a tenger fenekén.
5. Átalakuló művész, jobb mint Fregoli.
6. „Vilmos főherceg” páncélos hajó viharban.
7. Délejes kard, mese a közép-korból 7 képen.
8. Hagenbeck Károly állatkertje 16 nautája legújabb idomításokból 260 m. hosszú szenzáció.
9. Alaguti jelenet (beszélő gép.)
10. A kutya és a bohóc.
11. A kis falánk.
12. Jön az ezredes.

A n. é. közönség szíves pártfogását kéri.

Narten György.

I dei csurgatott akadéméz

kapható kilója 60 krajeárért

DEUTSCH LAJOS

fűszerkereskedésében, főposta mellett.

Horváth András

szoba- és templom-festő.

Debreczen, Piacz-utca 21. sz. alatt.

(A Tisza-palota átellenében.)

Elvállal mindenféle szobafestéseket, tapetirozásokat, templomok festését, oltárok és szószékek aranyozását művészies kivitelben

Zsákok.

Legjobb és legolcsóbb bevásárlási forrás új és használt

Zsákoknak

és minden fajta vízhatlan ponyvának

Winkler Zsigmondnál

Budapest, VII., Nyár-utca 23.

Csáthy Ferenc

— könyv-papír és zeneműkereskedő, —
Debreczen II. Egyháztér 2. sz. a nagy-templomnál, ajánlja a t. szülék és nemes tanuló ifjuság szíves figyelmébe a nagy szünetidőre

10000 kötetből álló

magyar és német kölesönkönyvtárát.

Bővebb felvilágosítást nyújt a kölesönkönyvtárjegyzekek.

Részvényalírási felhívás!

Sokszor hallhatjuk azon jogos panaszt, hogy mezőgazdasági terményeink tulnyomó részét külföldi országok jól jövedelmező gyárai dolgozzák fel.

Köz tudomásu, miszerint a gyár-ipar, a munka sokszorozza meg a nyers anyag értékét. — Virágzó gyár-ipar azonban a tőke segítségével nélkül el nem képzelhető. Meg kell tehát e segítséget társulás útján teremteni és így lehetővé tenni hasznos vállalkozások létesítését.

Ily gondolatok vezettek bennünket, midőn városunkban egy

„Iparvállalati és Kereskedelmi Részvénytársaság”

létesítésére vállalkoztunk.

Közel 20 év óta működik városunkban a Geréby-féle ecet-gyár, melyet a volt tulajdonos örökösei áruba bocsátottak. Meggyőződésünk szerint e gyár kellő tőkével virágzóiparteleppé fejleszthető.

Magáévá tette tehát az alapítók értekezlete azon eszmét, hogy ezen gyárat megszerezze. Ez igen kedvező feltételek mellett sikerült is. Deák Ferenc-utca 13. sz. alatti 354 □ öl kiterjedésű gyártelepet 60.000 korona, teljes felszerelését pedig 20.000 korona, összesen 80.000 korona árért hajlandók az örökösök e társaságnak átengedni.

Programmunk további rövid ismertetése:

1. A vállalat tárgya:

Az említett ecetgyár teljes üzembe hozatala. A vállalat keretébe beilleszthető, kisebb befektetést igénylő, nagyobb kockázattal nem járó iparágak létesítése, melyeknek termékei a napi fogyasztás tárgyát képezik.

2. A vállalat tartamát

50 évre tervezzük.

3. A részvénytőkét

2000 darab 100 koronás részvény alapján 200.000 korona képeznél, mely összegből egyelőre 150.000 korona tehát 75% lesz befizetendő a következő részletekben:

Minden részvény után

a) aláírásakor 10% azaz 10 korona

b) legkésőbb f. é. okt. 10-ig 20 „

c) legkésőbb f. é. dec. 1-ig 20 korona

d) „ f. é. dec. 31-ig 25 „

Az első és második részlet alapítótársunk a **Debreceni Ipar- és Kereskedelmi-Banknál** vagy a következő debreceni pénzügyintézeteknél fizethetők be, ahol egyúttal a részvények is jegyezhetők, u. m.:

Alföldi Takarékpénztár Debreczenben, Debreceni Első Takarékpénztár, Közgazdasági-Bank R.-T. Debreczenben, Takaré- és Hitelintézet Debreczenben, Debreceni Kölesönös Segélyező-Egylet m. sz., Korona Takaré- és Hitel-szövetkezet, Polgári Takaré- és Segélyszövetkezet.

A befizetésekről kiállított „Ideiglenes elismervényeket” 1904 január 1-től kezdve a társaság Deák Ferenc-utca 13. sz. alatti irodájában eredeti részvényekkel cseréli ki.

A további befizetések felől a közgyűlés intézkedik.

4. Aláírás zárideje

f. é. október 10.

Az alapítók fenntartják maguknak a jogot, hogy a társaság első igazgatóságát 3 évi időtartamra kinevezik.

5. Tuljegyzés

esetén a fölszöveggel vált jegyzések tekintetében az alakuló közgyűlés intézkedik.

Ezek után ujolag kiemeltük, hogy kizárólag a napi fogyasztásra alkalmas cikkek előállításával és árusításával kívánunk foglalkozni. Befektetésünk legjelentékenyebb részét ingatlanképezi, amely már fekvésénél fogva is értékében csak növekedhet. S felemlítjük végül, hogy minden olyan újabb befektetéshez, mely 10.000 koronával nagyobb összeget igényel, esetről-esetre közgyűlési jóváhagyást kérünk.

Ezekben röviden megismertette a tervezetet, bizton reméljük, hogy a nagyérdemű közönséget sikerült vállalatunk reális voltáról meggyőzni. Ez alapon teljes bizalommal kérjük fel a t. Czim nagybecsű támogatását, miszerint bennünket részvények jegyzésével megtisztelni s vállalatunknak ösmerősei körében is propagandát csinálni kegyeskedjék.

Debreczen, 1903. június hó 28-án.

Tisztelettel

az alapítók:

Dr. Balkányi Ede, Bárdos Géza, Berger Jenő, Bóni gyárt. és mezőgazd. r. t. Nyirbátor, dr. Bruckner Ernő, Csanak József, Debreczeni Jenő, Geréby Pál örökös társai nevében is, Geiger Simon, Hauer Bertalan, Hochfelder Jakab, Kuszanyitzky Endre, dr. Kenézy Gyula, Kentsek Géza, Lovász János, Máik Endre, dr. Magoss György, Muraközy László, dr. Nyiri Ernő, Pálffy Gábor, Rankai Béla, Serli Gusztáv, Schvarcz Dávid, Szávay Gyula, Ullrich Jenő, Ungváry József, Vadon Sándor, Weszter István, Debreceni Ipar- és Kereskedelmi-Bank.

Az első és második befizetéseket kérjük alapítótársunk a debreceni Ipar- és Kereskedelmi Banknál eszközölni.

Az első és második befizetéseket kérjük alapítótársunk a debreceni Ipar- és Kereskedelmi Banknál eszközölni.